

63 § Valtuustoaloite vauvarahasta

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta 19.8.2025 § 63

Toimialajohtajan päätösehdotus

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta päättää, että vauvarahan sijasta Iisalmen kaupunki avustaa vuosittain järjestöjä perheille suunnatun toiminnan järjestämiseksi. Järjestöjä tukemalla perheille voidaan mahdollistaa arjen tukea, kohtaamisaikatoimintaa, vertaistukea ja monipuolisia harrastusmahdollisuuksia. Aloite katsotaan loppuun käsitellyksi.

Päätös

Hyväksyttiin.

Valmistelu

varhaiskasvatusjohtaja Katja Koskela, p. 040 543 4982 ja
hyvinvointi- ja osallisuuskoordinaattori Hanna Holopainen, p. 040 619 5795

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä jätti valtuustoaloitteen vauvarahasta kaupunginvaltuuston kokouksessa 10.3.2025 § 16.

Valtuustoaloitteessa ehdotettiin, että seuraavan valtuustokauden aikana maksetaan 1000 euron vauvaraha syntyvistä lapsista. Raha maksettaisiin lapsen syntymän yhteydessä ns. avustuksena tasaamaan perhekustannuksia, kattamaan lapsen syntymän ja hoidon yhteydessä tehtäviä hankintoja.

Valtioneuvoston 25.02.2025 selvityksen mukaan Suomen ja koko maailman syntyvyys on jatkanut laskuaan odotettuakin nopeammin tällä vuosikymmenellä. Hyvin alhainen syntyvyys on uusi tilanne, johon ei ole helppoa ratkaisua.

Selvityksen mukaan keskeistä olisi panostaa varhaiskasvatukseen, riittävän pitkiin perhevapaisiin ja lapsiperheiden tulosiirtoihin, jotka edistävät tutkitusti korkeampaa syntyvyyttä. Vauvaperheiden hyvinvoinnin vahvistaminen ja lapsiperheiden tukien kehittäminen ovat keskeisiä myös lapsitoiveiden tukemisen kannalta. (Valtioneuvosto 25.02.2025, 20 ehdotusta lapsitoiveiden tukemiseksi: Selvitys syntyvyyden laskusta Suomessa)

Kunnat ovat kokeilleet taloudellisia kannustimia syntyvyyden lisäämiseksi. Kuntaliiton selvityksen mukaan vauvarahaa maksaneet kunnat olivat

useimmiten n. 2000-2500 asukkaan kuntia.

Valtuustoaloitteessa ehdotettiin, että seuraavan valtuustokauden aikana maksetaan 1000 euron vauvaraha syntyvistä lapsista. Raha maksettaisiin lapsen syntymän yhteydessä ns. avustuksena tasaamaan perhekustannuksia, kattamaan lapsen syntymän ja hoidon yhteydessä tehtäviä hankintoja.

Valtioneuvoston 25.02.2025 selvityksen mukaan Suomen ja koko maailman syntyvyys on jatkanut laskuaan odotettuakin nopeammin tällä vuosikymmenellä. Hyvin alhainen syntyvyys on uusi tilanne, johon ei ole helppoa ratkaisua.

Kertaluonteisella rahallisella kannustimella ei ole suurta vaikutusta lapsen hankintapäätökseen. Yksilölliset päätökset lapsen hankinnasta ovat ennen kaikkea henkilökohtaisia ja elämäntilannesidonnaisia. Kertaluonteisen kannustimen sijaan lisälmassa on panostettu pitkäjänteisesti lasten ja perheiden hyvinvointiin.

Laadukkaan varhaiskasvatuksen turvaaminen lisämessä on tärkeää. Viime vuosien tulorajojen muutosten takia yhä useampi perhe saa maksutonta varhaiskasvatusta. Lisämessä maksutonta varhaiskasvatusta nauttii jo 67,5 % perheistä.

lislalmi on tunnettu laadukkaasta opetuksesta ja panostuksista perusopetukseen. Perusopetuksessa annetaan opetusta yli minimitason.

Lapsista ja perheistä pidetään huolta monitoimijaisessa yhteistyössä hyvinvointialueen ja järjestöjen kanssa. Iisalmen kaupunki avustaa vuosittain järjestöjä perheille suunnatun toiminnan järjestämiseksi. Järjestöjä tukemalla perheille voidaan mahdollistaa arjen tukea, kohtaamispaikkatoimintaa, vertaistukea ja monipuolisia harrastusmahdollisuuksia.

Iisalmissa elinympäristöä on kehitetty viihtyisäksi, turvalliseksi sekä lapsi- ja perhemyönteiseksi. Asuin- ja elinympäristön kehittäminen tukee kaupungin veto- ja pitovoimaisuutta. asukkaan kuntia.

Laadukkaan varhaiskasvatuksen turvaaminen lisämessä on tärkeää. Viime vuosien tulorajojen muutosten takia yhä useampi perhe saa maksutonta varhaiskasvatusta. Lisämessä maksutonta varhaiskasvatusta nauttii jo 67,5 % perheistä.

lislalmi on tunnettu laadukkaasta opetuksesta ja panostuksista perusopetukseen. Perusopetuksessa annetaan opetusta yli minimitason.

Lapsista ja perheistä pidetään huolta monitoimijaisessa yhteistyössä hyvinvointialueen ja järjestöjen kanssa. Iisalmen kaupunki avustaa vuosittain järjestöjä perheille suunnatun toiminnan järjestämiseksi. Järjestöjä tukemalla perheille voidaan mahdollistaa arjen tukea, kohtaamispaikkatoimintaa, vertaistukea ja monipuolisia harrastusmahdollisuuksia. Iisalmessa elinympäristöä on kehitetty viihtyisäksi, turvalliseksi sekä lapsi- ja perhemyönteiseksi. Asuin- ja elinympäristön kehittäminen tukee kaupungin veto- ja pitovoimaisuutta.

Vaikutusarviointi

Päätös on pitkävaikutteinen Iisalmen kaupungin kehittäessä lasten ja perheiden hyvinvointia yhteistyössä monitoimijaisesti sekä panostaen pitkäkestoisesti varhaiskasvatukseen, perheiden palveluihin ja elinympäristöön.

Päätös toteuttaa strategiaa Inspiroiva Iisalmi huomioimalla väestörakenteen muutokset ennakoivasti palvelutarjonnan kehittämisessä eri ikätasolle ja kohderyhmille. Meidät tunnetaan valtakunnallisesti vetovoimaisena ja monipuolisena koulutuskaupunkina, joka tarjoaa asukkailleen mahdollisuuden elinikäiseen oppimiseen vauvasta vaariin lisäksi teemme päätöksiä, joilla turvataan perheiden, lasten ja nuorten mahdollisuudet turvalliseen kasvuun ja hyvään oppimiseen.

Päätös toteuttaa myös strategiaa Ihana Iisalmi, jonka mukaan rakennamme toimivaa, viihtyisää ja turvallista kaupunkiympäristöä eri käyttäjäryhmien tarpeet huomioiden.

Muutoksenhaku

2. Oikaisuvaatimus

Otto-oikeus

Ei otto-oikeutta.

Toimenpiteet, otteet

aloitteen tekijät, kaupunginhallitus, varhaiskasvatusjohtaja, hyvinvointi- ja osallisuuskoordinaattori, asianhallintasihteeri

Kaupunginhallitus 17.3.2025 § 67

Kaupunginjohtajan päätösehdotus

Kaupunginhallitus merkitsee aloitteen tiedoksi ja lähettää sen valmisteltavaksi

sivistys- ja hyvinvointitoimialalle. Aloite on käsiteltävä 10.9.2025 mennessä.

Päätös

Hyväksyttiin.

Valmistelu

Hallintojohtaja Niina Puumalainen, p. 0400 771 092

Vasemmistoliiton valtuustoryhmä jätti valtuustoaloitteen vauvarahasta kaupunginvaltuuston kokouksessa 10.3.2025 § 16.

"Olemme valtuustoryhmänä julkaisseet 6.11.2024 ehdotuksemme Iisalmen asukasmäärän vahvistamiseksi seuraavaa:

"Maailma ei ole valmis eikä Iisalmikaan tehdyillä päätöksillä, joissa olemme olleet aktiivisesti mukana. Väestömäärä vähenee Iisalmessa, kuten koko Ylä-Savossa. Mistä saamme alueen yrityksiin työntekijöitä jatkossa? Meillä on idea tähän. Seuraavan valtuuskauden aikana maksetaan 1000 euron vauvaraha syntyvistä lapsista. Näin Iisalmi on kaupunki kaikille, ei harvoille." (Töllötin 6.11.2024).

Esitämme, että Iisalmen kaupunki ottaa käyttöön ns. vauvarahan 1000 euroa. Raha maksetaan lapsen syntymän yhteydessä ns. avustuksena tasaamaan perhekustannuksia. Avustus kattaisi lapsen syntymän ja hoidon yhteydessä tehtäviä hankintoja.

Perusteluna aloitteelle esitämme, että avustus palautuu takaisin valtionosuusjärjestelmän kautta. Kaupunki saa valtionosuutta 0-18 vuotiaista."

Muutoksenhaku

1A. Päätöksestä ei saa tehdä valitusta tai oikaisuvaatimusta, koska päätös koskee valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalaki 136 §.

Otto-oikeus

Ei otto-oikeutta.

Toimenpiteet, otteet

toimialajohtaja/sivistys- ja hyvinvointitoimiala
hallintosihteeri/sivistys- ja hyvinvointitoimiala